

вивчення якого передбачено у навчальних програмах, але яке має високу вартість для студентів.

Для вирішення цих проблем необхідно впроваджувати гнучкі рішення, такі як комбіновані форми навчання і використання вільного програмного забезпечення.

Онлайн-освіта може сприяти поліпшенню екологічної ситуації та значно покращити ефективність навчання, проте вимагає постійного оновлення та адаптації під сучасні вимоги.

Скидан Владислав Леонідович
Науковий керівник – канд. юрид. наук, доц. Топоркова М.М.
Державний біотехнологічний університет

ТРАНСФОРМАЦІЯ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В ГЛОБАЛЬНОМУ КОНТЕКСТІ, ВИКЛИКИ МІЖНАРОДНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

Ухвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки (далі – Стратегія) [1] надає унікальну можливість відповісти на сучасні виклики, що стоять перед юридичною освітою. В умовах глобальних трансформацій, спричинених різними чинниками, зокрема світовою кризою та інституційними викликами. Ця Стратегія має на меті модернізувати юридичну освіту в Україні, орієнтуючись на кращі європейські практики та стандарти, задекларовані в Болонській декларації. Основними напрямками Стратегії є мобільність студентів та викладачів, соціальний вимір, навчання впродовж життя та забезпечення якості навчання. Це передбачає реформування юридичної освіти з метою її адаптації до мінливих потреб сучасного юридичного ринку праці, з особливим акцентом на розширення міжнародної співпраці та міжнародного визнання дипломів. Іншим важливим аспектом є розвиток комунікативних навичок та глибше розуміння різних правових культур. Це передбачає інтеграцію іноземних мов у юридичні програми, акцент на практичній юридичній освіті, міждисциплінарний підхід, використання сучасних електронних середовищ, налагодження академічного обміну з європейськими навчальними закладами.

Стратегія також передбачає посилення співпраці з Європейським Союзом та іншими міжнародними організаціями через такі проекти, як «Меню для правосуддя», що дозволить Україні використовувати кращі практики та досвід у сфері юридичної освіти. Це допоможе Україні готувати кваліфікованих правників, здатних ефективно працювати як у національному, так і в міжнародному правовому середовищі.

Основними проблемними питаннями, які виникли в результаті цих змін, стали мобільність студентів та викладачів, соціальний вимір, навчання впродовж життя, забезпечення якості вищої освіти та інші. Реформування юридичної освіти є предметом суперечливих дискусій в Україні, оскільки національні програми юридичної освіти відрізняються від Європейських та

створюють проблеми мобільності студентів та визнання їхніх дипломів в академічній сфері та на ринку праці. Досвід європейських країн у сфері юридичної освіти може бути корисним для розуміння проблем різних систем юридичної освіти та пошуку шляхів вирішення поточних і ймовірних майбутніх викликів.

Болонський процес започаткував реформи, які вплинули на європейську вищу освіту, висунувши нові вимоги до мобільності студентів та викладачів, соціального виміру, навчання впродовж життя та забезпечення якості [2].

Реформа юридичної освіти викликала дискусії через різноманітність національних навчальних програм, що впливає на мобільність студентів та визнання дипломів. Проект «Меню для правосуддя» та його публікація «Юридична освіта та підготовка суддів у Європі» (Piana et al, 2013) [3] виявили, що основним аспектом європейської юридичної освіти є забезпечення прав європейських громадян, привертаючи увагу до викликів, що виникають через різні правові традиції та системи.

Основні проблеми виникають у правовій комунікації, зокрема, через недостатню компетентність у національному законодавстві. Важливість розвитку комунікативних навичок стає очевидною, оскільки ефективна комунікація вимагає не лише знання права та мов, а й розуміння різних правових культур. Рекомендації включають розвиток аналітичних та комунікативних навичок у студентів-юристів через академічні дискусії, студентські обміни, міждисциплінарний підхід та використання електронних середовищ. Враховуючи важливість вивчення різних правових культур в юридичній освіті, інтеграція іноземних мов в юридичні програми є ключовим фактором розвитку навичок юридичної комунікації. Це підкреслює необхідність поглибленого аналізу юридичної освіти з метою розробки кращих стратегій та педагогічних методів, які відповідають інституційним, соціальним вимогам.

Отже, реформа юридичної освіти в Україні спрямована на гармонізацію з європейськими стандартами, беручи до уваги різноманітність національних навчальних програм та проблеми з мобільністю студентів. Важливість розвитку комунікативних навичок та глибокого розуміння різних правових культур підкреслюється шляхом інтеграції іноземних мов, практичної юридичної освіти, міждисциплінарного підходу та академічних обмінів. Ефективність юридичної освіти залежить від розвитку комунікативних та аналітичних навичок, розуміння різних правових культур та інтеграції іноземних мов, особливо в контексті міжнародної юридичної практики. Важливість педагогічних методів, таких як академічні дискусії, студентські обміни, міждисциплінарний підхід та використання електронних середовищ – є ключем до адаптації юридичної освіти до сучасних вимог.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки. Розпорядження Кабінету Міністрів України № 286-р від

- 23.02.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-%D1%80#Text> (Дата звернення 19.11.2023)
2. The Bologna Declaration of 19 June 1999 // European Higher Education Area and Bologna Process. URL: http://www.ehea.info/media.ehea.info/file/Ministerial_conferences/02/8/1999_Bologna_Declaration_English_553028.pdf (Дата звернення 19.11.2023)
3. Hammerslev, Ole (Editor) ; Piana, Daniela (Editor) ; Langbroek, Philip (Editor) et al. / Legal Education and Judicial Training in Europe : The Menu for Justice Project Report. Eleven International Publishing, 2013. 312 p.